

Distraksjonens tidsalder

KRONIKK: Dette skal handle om å banke hardt på eggeskallet ditt, slik at du løfter blikket opp fra det uviktige.

Alain Fassotte

Foredragsholder, blogger og rådgiver

Velkommen til en ny høst hvor man våkner av den samme gjentakende alarmklokken som skriker: Må bare! Skal bare! Rekke bare! Stresse bare! Man strekker seg etter mobilen og drar den tett opp til nesen i jakten etter de røde livsviktige notifikasjonene som varslar om enda noe totalt uviktig som har skjedd i verden. En svymning har bursdag, en som heter Roar er visst i nærheten, og du skal på seks arrangementer i kveld som du har sagt at du er interessert i. Kanskje har det kommet et par ti spam-mail i løpet av natten. Hvis man er heldig, den nye Jula-katalogen. Krigsoverskriften i Aftenbladet rapporterer om en ny dødsulykke rett ved sykehuset. Tenk det. Å dø rett ved ... Eller nei, det var visst bare feiring av oppstandelsen av den nye bomstasjonen.

Det sies at alt som kan digitaliseres, vil bli digitalisert. Også menneskelig adferd. Der far før måtte stå opp tidlig for å hente avisen på trappen og informere familien rundt frokostbordet om gårsdagens nyheter, lever vi nå i våre egne private ekkokammer med uviktigheter. Vi er fortsatt i den digitale sandkassen og eksperimenterer oss frem til den gylne middelvei.

Jeg tror vi har bommet stygt på stien og gått oss vill i en skog av distraksjoner.

Dialogen som forsvant

Det viktigste med fars nyhetsoppdate-

ring rundt frokostbordet var aldri nyhetene. Det var samtalen og dialogen. Det var båndene og familiekulturen som dyrkes gjennom felles kunnskap og dialog. Vi startet dagen med en slags felles forståelse av den verden levde i.

Har sosiale medier digitalisert vekk basisen i vår sosial kultur? Når man snakket om været, så snakket man aldri om været, egentlig. Man bygget en relasjon. Når barnehager har «mobilfri sone»-skilt på porten med teksten «Du skal nå ha dagens viktigste møte», burde alarmen gått for lenge siden. Så du ikke sønnen score sitt første fotballmål fordi du svarte på enda en uviktig melding? Skal jeg fortsette? Prøv å gå gjennom dagen og se på overfloden av distraksjoner vi i dag lever i. Det er alltid et pling, et varsel, ett må bare, skal bare, rekke bare.

Alt vi ikke har lenger

For å nå vår kommersielle oppmerksomhet har vi frivillig, men kanskje ubevisst, blitt plassert i et brukertilpasset digitalt egg hvor vi får overskrifter og ser en verden som bare bekrefter vår egen sannhet og virkelighet. I dette egget kan man ikke lytte til det utenfor. Man hører bare ekko av sin egen oppfatning som om det var Guds stemme som talte sannheten. Lytter man for mye til dette ekkoet, blir man til troll, har jeg hørt.

Vi har en overflod av digitale kontaktpunkter, men mangel på meningsfulle relasjoner. Vi har overflod med overskrifter, men mangel på innhold. Vi har overflod med meninger, men mangel på empati. Vi har overflod på standpunkter, men mangel på synspunkter. Vi har overflod av informasjon, men mangel på visdom. Vi har overflod av monologer, men mangel på dialog.

Har vi kommet dit at vi er så distraheret og så isolert i vårt lille digitale egg, at vi har mistet mye av det som er viktig her i livet? Venner, barn, ektefelle, partner? Kunnskap og visdom? Natur og kultur? Å bli utfordret på egne meninger og oppfatninger? Engasjere seg i samfunn,

politikk og debatt? Om Gud har forlatt dette sekulære samfunnet, eller om man bare har sluttet å lytte? Kanskje man tror man selv er blitt sin egen gud, inne i egget sitt? Hva med å utvide sitt eget synspunkt i stedet for å innta premature standpunkter? Handler ikke det om å være menneske, å være engasjert, involvert og sammen med andre artsfrønder?

Hvis konsekvensene av distraksjonene bare handlet om ens egen nesetipp, så hadde jeg ikke valgt å strekke ut min.

Vi må innse hvor vi er

Vi lever allerede i et samfunn som blir mer og mer polarisert, individualisert og hvor forskjellene vokser. Vi har politikere som konkurrerer i NM i one-linere. Hvor provokasjon, forenkling og stigmatisering av fremmede tilsynelatende er en sikker vinnere i kampen om innpass i eggeskallet. Vi i Norge lurte på hvordan president Donald kunne komme til makten. Mye på grunn av at man har tillatt en offentlig retorikk hvor fakta og folkeskikk ikke betyr noe. Det som er viktig, er at den gir gjenklang med ekkoet i egget ditt.

Jeg lovet meg selv for lenge siden at jeg aldri skulle si eller skrive at alt var bedre i gamle dager. Der skal jeg heller ikke i dag. Jeg skal heller våge meg på å skrive at jeg nesten drømmer om at robotisering og digitalisering tar fra oss arbeidsplassene våre, slik at vi alle må leve på borgerlønn. Kanskje da får vi tid til å sette oss ned, se hverandre i øynene og ha en meningsfull samtale. Tid til å se på alle synspunkter og fakta. Tid til å danne en egen mening og lytte til andres. Tid til å være menneske.

Dette innlegget handler ikke egentlig om politikk, borgerlønn eller Donald. Det handler om å banke hardt på eggeskallet ditt, slik at du løfter blikket opp fra det uviktige. At du innser hvor du er. Og så kan du selv bestemme om du vil tilbake til distraksjonene, eller bryte ut av egget for å se hva som finnes på den andre siden.

Vi har overflod av informasjon, men mangel på visdom. Vi har overflod av monologer, men mangel på dialog.

Bussen

DRØSET: Det er kjempeenkelt å ta buss. Spesielt når det er dobbelt så mange busser på veien.

Hørt på strategimøte hos Kolumbus, i forkant av D-dagen (1. oktober 2018):

– Ja vel. Snart åpner denne ringen som skal tvinge folk til å bli våre framtidige kunder. Vi kan like eller ikke like det, men kanskje vi skal gjøre litt stas på nykommerne uansett?

– God plan! Vi må vise dem at det er kjempeenkelt og veldig billig å ta buss.

– Hva i alle dager er det du snakker om? Det er jo verken enkelt eller billig. Vi kan umulig overbevise folk med det produktet vi har i dag.

– Hva med en holdningskampanje? Vi kan lage plakater som viser hvor mange busser i timen som går i en gitt rute?

– Da forstår jo folk at det i realiteten bare går fire busser i timen dit de skal, samt at tre av disse er forsinket

– Da forstår jo folk at det i realiteten bare går fire busser i timen dit de skal, samt at tre av disse er forsinket på ubestemt tid.

på ubestemt tid. Vi får ikke folk til å slutte å sprengte bomringer på den måten. Andre forslag?

– Bussbilletter til 1 krone?

– Er du helt kokko?

– Dobbelt så mange avganger i rushtiden, da?

– Dere vet jo like godt som meg at det aldri kommer til å la seg gjennomføre. Ikke har vi nok bussjåfører og ikke har vi råd til å slutte å tjene penger.

– Hva om vi bare gjør det i to uker? Så lærer folk seg hvor enkelt og billig det er å ta bussen, og så kommer de til å fortsette med det, selv om det bare er enkelt og billig disse to ukene?

– Tror dere virkelig folk er så lett lurte?

– Jada. Vi snakker tross alt om folk som ikke forsto at «bymiljøstrategi for fremtiden» egentlig betyr «sykt høye bompengeutgifter».

– Men hva om det blir fullt på bussene i rusket og folk ikke kommer fram til jobb i tide?

– Da orienterer vi bare om at det er masse ledig plass på andre ruter. Seriøst, har folk aldri hørt om fleksitid? Vi gjør det sånn. Om to uker er allting glemte, som det heter.

Har vi kommet dit at vi er så distraheret og så isolert i vårt lille digitale egg, at vi har mistet mye av det som er viktig her i livet?

SHUTTERSTOCK/NTB SCANPIX

